

SLOVENSKI NAROD

Izha, vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Postna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Nova akcija zapadnih velesil:

Nov sestanek francoskih in angleških državnikov

Na povabilo francoske vlade bosta 23. t. m. prišla v Pariz Chamberlain in Halifax — Na sestanku, ki bo trajal tri dni, bodo proučili novo nastali mednarodni položaj in nadaljnjo skupno akcijo glede vseh perečih mednarodnih problemov

PARIZ, 5. nov. br. Sinoči je bilo izdano uradno poročilo, da je francoska vlada oficijelno povabila angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina in zunanjega ministra lorda Halifaxa, naj v času od 23. do 25. novembra obiščeta Pariz. Chamberlain in Halifax sta povabila sprejela.

V diplomatskih krogih pripisujejo temu obisku velik pomen. Kakor se zatrjuje, bodo imeli francoski in angleški državniki pri tej priliki važna posvetovanja, nanašajoča se predvsem na spremenjeni položaj v Srednji Evropi in pa na odnose med velesilami. Francoska vlada želi podoben sporazum z angleško glede nadaljne skupne politike v Srednji in vzhodni Evropi, kakor tudi glede reševanja problemov, ki jih je sprožila Nemčija s svojimi akcijami in predlogi.

LONDON, 5. nov. e. Dočim v službenih krogih označujejo namen obiska Chamberlaina in Halifaxa s tem, da se vrne obisk Daladiera in Boneta, ki sta bila aprila meseca v Londonu, v poučenih krogih v Londonu izjavljajo, da

bosta v Parizu razpravljala o pripravah za zaključitev pakta štirih velesil. Poleg tega se želi Angliji sporazumeti s Francijo o nadaljnjem postopanju zapadnih velesil glede kolonialnega vprašanja. Poleg možnosti sporazuma med obema osem bodo tudi pretresali druge načrte, tako o omejitvi oboroževanja in preprečenju bojevanja s strupenimi plini ter bombardiranja civilnega prebivalstva. Razpravljali bodo tudi o možnosti zblizanja med Francijo in Italijo na podlagi dejstva, da stopi v veljavo angleško-italijanski pakt in eventualno o posredovanju v španskem konfliktu po programu, ki sta ga izdelali Anglija in Francija. Ravno tako bodo razpravljali o Srednji Evropi in o bodoči politiki obeh držav na Balkanu. Govorili bodo tudi o usodi zveze med Francijo in Sovjetsko Rusijo. Dobro informirani krogi zatrjujejo, da bo Chamberlain zastavil vse svoj vpliv, da v Parizu doseže odповed pakta z Rusijo, kar je potrebno za dober razvoj nemško-francoskih odnosov. Po trditvah tukajšnjih diplomatskih krogov, je

bil čas obiska izbran zaradi tega, ker obe vladi želita dokumentirati popolno soglasje zapadnih velesil, še predno bodo postale nemške kolonialne zahteve akutne.

LONDON, 5. nov. Chamberlainov in Halifaxov obisk v Parizu ima dvojni namen: da poudari moč tesnih vezi med obema državama in da francoskim ter angleškim državnikom omogoči določiti stališče, ki ga bodo v bodoče zavzemali. Chamberlain in Halifax sta tudi zadovoljna, da odhajata v Pariz prav tako zaradi tega, da bi odstranila nekatere rezerve, ki so bile izražene v Parizu glede angleške zunanje politike. O priliki obiska v Parizu bodo francoski in angleški državniki ugotovili, da politika pomirjevanja nasproti totalitarnim državam v ničemer ni bila škodljiva franco-angelskim vezem. To bodo ugotovili, ker so v Londonu prepričani, da bosta francoska in nemška vlada v kratkem dali izjavo, podobno tisti, ki sta jo dala Hitler in Chamberlain. V Parizu bodo, kakor se je zvedelo, razpravljali tudi o vprašanju bodočih sti-

kov Francije in Velike Britanije z Nemčijo in o vprašanju Sredozemskega morja.

Ko se angleški veleposlanik v Berlinu Neville Henderson vrne v Berlin, — to bo, verjetno čez kakih 15 dni — bo dobil v zvezi s tem posebna navodila. Sam Chamberlain je izjavil pred nedavnim v parlamentu, da je treba nadaljevati z izvajanjem monakovskega sporazuma in je pri tem verjetno mislil na omejitve oboroževanja, na gospodarske interese balkanskih držav in morda tudi na kolonialno vprašanje. O vsem tem bodo zdaj v Parizu tudi govorili. Kar se tiče španskega vprašanja, posebno onega dela Sredozemskega morja ob španski obali, je to vprašanje z italijansko-angleškim sporazumom do neke mere olajšano, samo špansko vprašanje pa s tem še ni rešeno. Z načrtom o umiku prostovoljcev iz Španije še ne gre novsem gladko, kar najbolj potrjuje mislija Ha-ninga v Burgosu. Še pred tednom dni se je pričakovalo, da bo Haming prišel v London poročati, tega pa do zdaj še ni storil.

Paul Reynaud

Francoski finančni minister, ki je prevzel težavno nalogo ozdravljenja francoskih državnih financ

Nj. Vis. knez Pavle v Bukarešti

BUKAREŠTA, 5. nov. AA. Sinoči ob 18. je dospel z dvornim vlakom preko Zombolje v Bukarešto Nj. Vis. knez namestnik Pavle. V njegovem spremstvu sta prispele tudi ministri Milan Antić in adjutant Nj. Vel. kralja polkovnik Durbešić. Na dvorni postaji v Bukarešti so se pred prihodom dvornega vlaka zbrali predsednik rumunske vlade patriarh Miron, več ministrov in generalov, bukarški župan in mnogi drugi predstavniki. Nekoliko pred 18. uro je prišel na postajo Nj. Vel. kralj Karol v družbi prestolonaslednika Mihaela. Knez namestnik Pavle je izstopil iz vagona v uniformi rumunskega 3. obmejnega bataljona, katerega častni poveljnik je. Najprej se je prisrčno pozdravil s kraljem Karolom in prestolonaslednikom Mihaelom, potem pa se je z vsemi prisotnimi člani vlade odločil z rumunskim kraljem in prestolonaslednikom v novi dvor.

Vstop francoskih socialistov v vlado

PARIZ, 5. nov. br. Kakor se zatrjuje v poučenih krogih, vodi Daladier razgovore z Leonom Blumom o možnosti vstopa socialistov v vlado. Daladier bi rad pritegnil nove skupine leve in desnice, da bi se mogla vlada nasloniti pri izvajanju nameranih dalekosežnih reform na močno parlamentarno večino.

Volitve na Poljskem

VARSAVA, 5. novembra. AA. Havasi jutri bodo volitve narodnih poslancev poljskega sejma, katerih se bo udeležilo 17 milijonov 400.000 volilcev. To pomeni, da bo šlo na volitve približno pol poljskega prebivalstva. Zdi se, da je že zdaj zagotovljena zmaga vladnega nacionalnega tabora, in sicer z najmanj 70% glasovi, ker so tri velike opozicijske stranke sklenile, da na volitve ne gredo. V političnih krogih ne izključujejo možnosti, da bo predsednik republike spremenil vlado še pred novim sklicanjem parlamenta. Predvsem bo spremenjen predsednik vlade, in bo prišel na to mesto general Svarzinski.

Hitler bo govoril prihodnji teden

RIM, 5. nov. o. Sinočni »Giornale d'Italia« poroča, da bo imel Hitler 9. novembra veliki govor, v katerem se bo podrobno bavil s poslednjimi mednarodnimi političnimi dogodki.

Eksplodizija na nemškem tovornem parniku

OAKLAND, 5. novembra. AA. Havasi strojništvo nemškega tovornega parnika Vancouver je prišlo do strašne eksplozije ravno v trenutku, ko je parnik zapuščal zaliv pred San Franciscom. Vzrok eksplozije ni znan. Parnik, ki ima 5500 ton, sedaj počasi tone in se je že nagnil na eno stran. Več članov posadke je ranjenih.

Nov ameriški zrakoplov

WASHINGTON, 5. nov. Zedinjene države bodo začele graditi nov zrakoplov, za katerega je kongres odobril tri milijone dolarjev kredita. Zrakoplov bo dolg 325 čevljev.

Borzna poročila.

CURIE, 5. novembra. Beograd 10.—, Pariz 11.7425, London 20.7925, New York 440.875, Bruselj 74.575, Milan 23.175, Amsterdam 239.85, Berlin 176.62, Praga 15.12, Varšava 3.25.

Madžari marširajo...

Danes dopoldne ob 10. se je pričela okupacija prve cone Madžarom prisojenega ozemlja

BUDIMPEŠTA, 5. nov. e. Davi ob 10. so začele madžarske čete korakati na ozemlje, ki je bilo po dunajski arbitraži prisojeno Madžarski. Danes bodo Madžari zasedli žitni otok ob Dunavu od Bratislave do Komarna. Madžarske čete so prešle na dosežan českoslovaško ozemlje po pontonskih mostovih, ki so jih Madžari zgradili preko Dunava. Ob uri, ko so prve čete prekorale do sedanjjo mejo, je bil v Budimpešti za dve minuti ustavljen ves promet. Na Trgu Svobode je bilo istočasno veliko zborovanje, na katerem so navdušeno manifestirali za Veliko Madžarsko in vzklikli vladi ter regentu Horthyju. Okupacija odstopljenega ozemlja bo končana do 10. novembra. Tega dne bodo Madžari zasedli Košice, Mukačevo in Užhorod.

Kakor javljajo, bo regent Horthy kmalu obiskal novo ozemlje. Iz obveščenih krogov poročajo, da bo v kratkem verjetno že prihodnji teden, skli-

can parlament. Čas še ni znan, mislijo pa, da bo to prihodnji teden. Najbrž bo to sklenjeno na današnji seji vlade.

Posebne komisije, ki jih je sestavila madžarska vlada in katerih naloga je urediti vse, kar je v zvezi z likvidacijskimi vprašanji, ki so nastala z zasedbo novega ozemlja, so včeraj začele poslovati. Ta naloga ni lahka, saj je prebivalstvo novozasedenega ozemlja doslej živel v državi, ki je imela mnogo bolj napredno zakonodajo, kakor jo ima Madžarska. Prebivalstvu bodo ostale vse pravice, ki jih je doslej uživalo na Českoslovaškem, seveda pa je vprašanje, kako se bo to dalo dejansko urediti. »Pesti Hirlap« pravi, da bodo novi državljani Madžarske vse to, kar so uživali do brega v socialnem pogledu za časa 20letnega življenja pod českoslovaško oblastjo, v neizpremenjeni obliki imeli tudi pod madžarsko upravo. Madžarska se bo pač v tem pogledu morala prilagoditi razmeram v teh krajih.

Ukrajinske demonstracije na Poljskem

Krvavi izgredi v Lvovu in Premislu

VARSAVA, 5. nov. e. Včeraj popoldne je prišlo v Lvovu in Premislu do spopada med poljskimi nacionalisti in Ukrajinci. V Lvovu so po zborovanju, ki so ga priredili na univerzi, poljski dijaki odšli pred ukrajinski hotel, kjer so razbili okna. Iz hotela je padlo več strelcev in je bilo ranjenih več dijakov. Tudi Poljaki so streljali. Policija je razgnala demonstrante in blokirala hotel. Aretiranih je bilo 15 Ukrajincev in ena ženska, pri katerih so našli orožje. Poljski dijaki so se nato zbrali v Ruski ulici, v trgovskem središču ukra-

jinskega okraja, kjer so začeli razbijati trgovine in skladišča. Ukrajinsko prebivalstvo jih je obmejavalo s kamenjem. Policija je napravila red in aretirala 30 dijakov in 50 Ukrajincev. Po mestu križarijo policijske patrulje, ki branijo dostop v ukrajinski del mesta. Pri spopadih je bilo mnogo ljudi ranjenih. Vojvoda Lvovski je dal predstavnikom poljskega ukrajinskega tiska navodila, naj pišejo v pomirljivem duhu, da ne bo novih izgredov. Služni dogodki so se odigravali tudi v Premislu in drugih mestih.

Notranji razvoj nove ČSR

Priprave za volitve novega prezidenta

PRAGA, 5. nov. b. Pogajanja in posvetovanja o ustanovitvi nove narodne stranke, katere jedro naj bi tvorila agrarna stranka, so se včeraj nadaljevala. V agrarnih krogih upajo na uspeh svojih prizadevanj. Včeraj so se v parlamentu sestali predsedniki vseh strank pod vodstvom predsednika agrarne stranke Berana. Opaziti je bilo, da so imeli zastopniki česke narodno socialistične stranke več razgovorov z Beranom in Hampelom, voditeljem stranke delovnega ljudstva, kakor se sedaj imenuje bivša socialna demokratska stranka. Zdi se zelo verjetno, da se bo del narodnih socialistov pridružil agrarcem v novi narodni stranki, dočim bo drugi del pod vodstvom praškega primatorja dr. Zenkla vstopil v delavsko stranko.

Danes so se začele širiti vesti o skorašnjem sklicanju parlamenta in senata, in pa vesti, da bodo volitve novega prezidenta republike že prihodnji teden. Te vesti še niso potrjene in so, kar se tiče pre-

zidentske volitve, tudi malo verjetne, ker je treba najprej doseči sporazum med vsemi tremi vladami, kako naj se novi prezident izvoli. Pojavljajo se namreč mnoga nasprotstva proti temu, da bi se volitev izvedla na osnovi sedanje ustave, ki je praktično že razveljavljena.

V ministrstvih so trenutno močno zaposleni s predajo agend avtonomnim vladam na Slovaškem in v Karpatski Ukrajini. V kratkem je tudi v tem pogledu pričakovati večjih reform osnovnega značaja, ki naj definitivno uredijo vse kompetence, kakor bi kasneje o njih določala nova ustava.

Na čelo pomembnejših vsedravnih organizacij in ustanov bodo časoma najbrž imenovani ugledni generali. Tako se govori, da bo vodstvo mladinske predvojaške zvoje prevzel general Aleksander, trenutno vojaški ataše v Rimu. Vodstvo organizacij za telesno vzgojo pa bo najbrž prevzel general Čížek. Za predsednika no-

vo ustanovljene državne zveze českoslovaških rezervistov in bivših vojakov je bil izvoljen general Herman.

Madžarski poslanci ostanejo v ČSR

PRAGA, 5. nov. e. Narodni poslanci Madžarske zedinjene stranke v ČSR so sklenili, da pojejo v Prago in da bodo obnovili svojo prisego českoslovaški republiki, tako da bodo lahko obdržali svoje poslanske mandate. Večina poslancev razen ene-

Načrti francoskega fin. ministra

Reynaud ima izredno težavno nalogo, doseči ozdravljenje državnih financ brez novih bremen

PARIZ, 5. nov. AA. V ponedeljek zvečer bo finančni minister Reynaud razložil predsedniku vlade Daladierju rezultate svojih proučevanj, gospodarskega in finančnega položaja. Reynaud namerava Daladierju razložiti tehnične rezultate svojega posvetovanja in sklepe čisto politične narave, kakor je n. pr. razširjenje vlade in podaljšanje posebnih pooblastil, za tem spojitve onih državnih ustanov, ki se bavijo z gospodarskimi vprašanji, s finančnim ministrstvom Ukrep, ki jih Paul Reynaud namerava podvzeti so: 1. zmanjšanje državnih izdatkov; 2. zaporovitev novih državnih dohodkov in 3. ukrepi za gospodarsko ozdravitev.

V Marseillu je predsednik vlade Daladier že naglasil, da je treba varčevati in zmanjšati državne izdatke. Zato je gotovo,

ga, je namreč doma iz krajev, ki so ostali českoslovaški republiki.

Seton Watsonov spomenik v Ružomberku

LONDON, 5. nov. b. »Times« objavlja pismo Setona Watsona, ki ga je poslal že svoječasnemu županu Ružomberka in v katerem zahteva naj odstrani spomenik, ki so mu ga svoječasnje postavili Slovaki v znak hvaležnosti za podpiranje njihovih nacionalnih težnj. »Times« poroča, da se je to sedaj že zgodilo.

Hud razkritja v tirolskem samostanu

Zaradi nemoralnosti so aretirali 8 menihov, samostan pa zaprl

INNSBRUCK, 4. nov. AA. V preiskavi v servitanskem samostanu v Inomostu je državna policija odkrila, da v tem samostanu vladajo take nemoralne razmere, da tega ni mogoče povedati javnosti. Z merodajne strani se doznava, da imenovani samostan predstavlja pravi brolj pregreh, tako da pred njimi obledijo celo protidržavne mahinacije, ki so jih dognali z dokumenti, katere so našli v samostanu. Državni komisar Bűrckel je odredil na

temelju izida preiskave in obširnih priznanj, da se samostan takoj zapre. Dosedaj je bilo aretiranih 9 menihov tega samostana, razen tega pa tudi veliko število prebivalcev v Inomostu. Listi pišejo, da je treba odločno napraviti konec nemoralnosti v samostanih in sicer predvsem v moških samostanih. Listi naglašajo, da bi zatvoritev vseh samostanov pomenila umesten ukrep za zaščito prebivalstva.

»Mrtvi pas« v Ukrajini

Rusi hočejo izolirati zapadno mejo

BERLIN, 5. nov. b. Nemški listi objavljajo iz washingtonskih diplomatskih krogov informacije, po katerih je začela Rusija z vso naglico graditi poseben varnostni in utrdbeni sistem na svoji zapadni meji. Ruski vojaški krogi so opustili izvedbo vseh ostalih svojih načrtov, samo da bi čimprej izgotovili nujno potrebne obrambne pozicije v Ukrajini. Ruski varnostni nart obsega šest točk: 1. V vsem obmejnem pasu, ki se ponekod razširja na 150 km, se morajo izsekati gozdovi. 2. Prebivalstvo se mora v vsem tem obmejnem pasu takoj evakuirati, da bo mogoče v vseh namestiti vojaštvo, ki ga bodo tvorile same izbrane čete, ki uživajo popolno zaupanje politič-

nih činiteljev. 3. Vsi mostovi, ceste in železnice v obmejnem varnostnem pasu se takoj porušijo. 4. Na vzhodni meji tega varnostnega pasu se zgradi velike utrdbe, 5. V zaledju se zgradi nove ceste in železnice. 6. Čimprej se morajo zgraditi tudi nova letalska oporišča v vsem zaledju varnostnega pasu.

Po teh informacijah namerava torej Rusija izolirati svojo zapadno mejo s tem, da ustvari ob njej pravi »mrtvi pas«, ki naj tvori prvo obrambno črto v Ukrajini.

Postani inostani član Vodnikove družbe!

